

עבודת המורה לאזרחות כעבודת קודש

גדי ראונר

פורסם באי-מגו, 26 במאי 2007

בחדשות שבתום יום העצמאות הראו כיצד ההמונים נהרו לפסטיבל שארגן ומימן בפארק הירקון ארקדי גידמק למען עם ישראל. "הוא גדול" – אמרו האנשים... "בטח שנצביע עבורו".... "הוא גבר-גבר".... "מי שיכול לתת לנו לחגוג בצורה כזאת, מן הראוי שיהיה ראש הממשלה הבא שלנו".... כך התבטא חלק מן המשתתפים בחגיגה ההמונית הזאת.

לאור זאת, חשוב לזכור את הביטוי הלטיני "Panem et circenses" (לחם וקרקס) המצביע על המדיניות שנועדה להשקיט את האוכלוסייה על-ידי מתן מזון ובידור ברמה נמוכה להמונים. ברומא היו השליטים האימפריאליים מעניקים להמונים חיטה וכרטיסים חינם למשחקי הקרקס כדי שיתרחקו מהפוליטיקה.

...ובימינו מיטיבות לבטא זאת הדמויות הסטריאוטיפיות של פילוס, שימי ודיקלה מ"ארץ נהדרת".... אשר "משעמם" להם ולכן זקוקים הם להרוס את יסודות החברה (בית משפט, בית כנסת, בית חולים, בית ספר...) ולהשליט אנרכיה של ריקנות כדי לקדם, מאוחר יותר, את בואו של המנהיג שישעשע אותם, שילטף אותם כמו חיות מחמד.

לאור המצב הזה עבודת המורה לאזרחות לובשת צורה של שליחות חברתית: התמודדות עם נטיותיהם של ההמונים ללכת ולהתקרנף, ללכת ולהתבהם. על המורים לחתור לחשיבה אוטונומית, לביקורתיות, לניתוח ולחיפוש, להשוואה, למציאת פתרונות, להבנה אמפתית של הזולת, לקביעת אמות-מידה של מוסר וליצירתיות. אלה הם הדרכים לעבודת הקודש של המורים לאזרחות, עבודה שעליהם לבצע מן הרגע הראשון שנמצאים בכיתה.